

Radka Denemarková: *Prispevek k zgodovini radosti* (prev. Tatjana Jamnik)

Češka pisateljica nas v romanu, ki se bere kot napet detektivski triler z elementi romana noir, ponovno spodbuja k premisleku o človekovem stanju in koreninah zla.

Praga, 21. stoletje. Na podstrešju vile na obrobju mesta najdejo truplo bogatega podjetnika. Čeprav kaže, da si je sedemdesetletnik sodil sam, Policist sumi, da gre za umor. Podrobna preiskava je kajpada tudi prikladen izgovor za obiskovanje privlačne mlade Vdove. Sledi Policista privedejo v oranžno hišo pod Petřínom, kjer počasi razkriva skrivnost njenih treh stanovalk. Izobražene svetovljanke so pri opravljanju naloge, ki so si jo zadale tik po drugi svetovni vojni, očitno prestopile meje zakona. Policist je v precepu: mar namen, naj bo še tako plemenit, res lahko posvečuje sredstvo?

Avtorica je edina književna ustvarjalka v zgodovini, ki je prestižno nagrado Magnesia Litera prejela kar trikrat.

Ben Okri: *Cesta sestradanih* (prev. Urban Belina)

Roman nigerijskega pisatelja je izrazit primer izvirne afriške postkolonialne literature, v marsičem pa ga je mogoče primerjati tudi z znamenitimi romani južnoameriškega ali indijskega magičnega realizma.

V romanu se skrajno naturalistični opisi geta in njegovih prebivalcev prepletajo z bogastvom domišljije plemenskih mitov in duhov, ki iz ozadja neprestano posegajo v kruto in tragično vsakdanjost. Zgodbo pripoveduje deček, ki z očetom in materjo odrašča v eni sami sobi v afriškem getu. A čeprav živijo v skrajni bedi, se nikoli ne izneverijo družinski ljubezni in skrbi drug za drugega, poštenosti, gostoljubnosti in čutu za pravičnost. Skozi spretno prelivanje tostranskega sveta političnega nasilja in zlorab bogatih, neprestane izpostavljenosti smrti po eni strani in po drugi vztrajnega poseganja temačnega sveta animalističnih duhov, živih sanj in presenetljivih magičnih obratov, nas pisatelj prepričljivo vodi skozi labirint enotne resničnosti, za katero nikoli ni jasno, kateremu svetu pripada.

Za *Cesto sestradanih* je Ben Okri prejel Bookerjevo nagrado (1991).

Marica Bodrožić: *Češnjevina* (prev. Ana Jasmina Oseban)

Nemška pisateljica hrvaškega rodu je ustvarila poetično delo, ki govori o moči spomina in spominjanja ter o izgubah, s katerimi se človek srečuje v življenju.

Arjeta Filipo je otroštvo preživela v Sarajevu, nato pa se mora zaradi državljanske vojne izseliti iz Jugoslavije. Odpravi se k sorodnikom v Francijo, kjer študira filozofijo in se zaplete v viharo razmerje s slikarjem Arikom. Po študiju, prekinjenem razmerju in z globokimi psihičnimi ranami se preseli v Berlin. Ob selitvah iz države v državo in iz stanovanja v stanovanje se razgubljajo tudi številni predmeti, razmerja in spomini in edina stvar, od katere se za nobeno ceno ne loči, je babičina miza iz češnjevine. Stara miza, po kateri razpostavi družinske fotografije, predstavlja nekakšna vrata do podzavesti in potlačenih spominov in čustev. Ob pregledovanju fotografij Arjeta zatava v labirint starih čustev in zgodb ter se preizprašuje, kaj jo je privedlo na trenutno točko življenja in kaj jo sestavlja v osebo, kakršna je.

Avtorica je za roman prejela nagrado Evropske unije za književnost (2013).

Ignacy Karpowicz: *osti* (prev. Jana Unuk)

V lahkotnem, blešččem in inovativnem jeziku napisana knjiga nam predstavlja nove modele in koncepte resničnosti, ki so deloma utopija, deloma pa del naše vsakdanjosti.

Roman, ki se dogaja v intelektualnem okolju sodobne Varšave, na primerih netipičnih družin in drugih zvez med ljudmi pripoveduje o vsakršni drugačnosti kot delu vsakdanje normalnosti: znana sociologinja Ninel vstopi v zvezo z Norbertom, ki je obenem ljubimec Maksa. Maks nastopa na tekmovanjih *drag queens* pod imenom Kim Lee, je Vietnamec in čez teden živi v klasični zakonski zvezi z Marijo. Psihično labilna Maja, mati najstniškega sina, omahuje med možem Szymonom in ljubimcem Frankom, ki je Ninelin sin. V obeh primerih prevare in zunajzakonske zveze ne vodijo v razbitje družine, ampak prej v razširitev njenih stikov s svetom in nova poznanstva.

Pisatelj je za *osti* prejel nagrado Nike po izboru bralcev (2014).

Olga Tokarczuk: *Jakobove bukve* (prev. Jana Unuk)

Poljska pisateljica v romanu dokazuje, da noben zgodovinski roman ne govori samo o zgodovini, ampak nič manj zgovorno tudi o času, v katerem je nastal.

Roman nas popelje v Poljsko sredi 18. stoletja, tik pred njeno razdelitvijo med sosednje države, natančneje na Podolje, eno izmed njenih vzhodnih pokrajin z mešanim prebivalstvom poljske, židovske, ukrajinske in drugih narodnosti. Tukaj se med Židi, ki čakajo Mesijev prihod, pojavi mlad prišlec iz Smirne in začne glasiti ideje, ki njegovim sledilcem omogočijo nepričakovan družbeni vzpon v svetu, kjer prevladujeta neenakost ter verski in rasni predsodki. »Lažni Mesija« Jakob Frank, nadaljevalec tradicije slovitega Sabataja Cvija, je bil skrivnostna, kontroverzna osebnost, saj pri iskanju prave vere in poti za svoje ljudstvo ni izbiral sredstev. Je bila dokončna konverzija v krščanstvo poskus doseči Boga po drugi poti, skozi greh in transgresijo, ali pragmatična politična poteza?

Avtorica je za roman *Jakobove bukve* prejela nagrado Nike (2015).

Jan Němec: *Zgodovina svetlobe* (prev. Tatjana Jamnik)

Roman češkega pisatelja je poživljajoč eksperiment, ki pripoveduje o Drtikolu, zgodovini fotografije, kulturnem vzdušju turbulentnih časov konca monografije, prve svetovne vojne in dvajsetih let, pa tudi o možnostih sodobnega romanesknega pripovedništva.

Roman o češkem fotografu Františku Drtikolu – dandyju iz rudarskega mesteca, svetovno znanem fotografu, čigar samostojno podjetje je propadlo, mojstru aktov, ki nikoli ni imel sreče z ženskami, mistiku in budistu, ki je verjel v komunizem; moškem številnih vnanjih protislovij in njihovih notranjih sintez. Jan Němec je napisal obširno in za sodobno češko prozo precej nenavadno razumljeno romaneskno fresko, umetniški in duhovni *Bildungsroman*, ki zajema dobrega pol stoletja: v njem oživijo rudniki srebra v Příbramu, München v času secesije in prvorepubliška bohema, po modnih pistah se sprehajajo gole manekenke in svetloba se neopaženo poveže z zavestjo.

Za to delo je avtor leta 2014 prejel nagrado Evropske unije za literaturo in nagrado Češka knjiga.

Minoli Salgado: *Malo prahu na očeh* (prev. Ana Jasmina Oseban)

Roman britanske avtorice šrilanških korenin je močna in pretresljiva pripoved o izgubi, molku, eksilu, travmah in političnem zatiranju, pa tudi o moči človeške volje, transmisije memorije, solidarnosti in spoštovanju v koeksistenci neprekrivnih memorij.

Pripoved o dveh sestričnah, ki ju je ločila vojna in ki se znova snideta le nekaj tednov pred pustošenjem cunamija, se dogaja konec osemdesetih let v južni Šrilanki. Savi, šrilanška mlada raziskovalka v Veliki Britaniji, ravno ugotavlja, da je v svojem življenju zašla v slepo ulico, ko nepričakovano prejme vabilo na poroko. V obmorskem kraju na Šrilanki njena sestrična Renu preiskuje izginotje Bradleyjinega očeta, medtem ko dela z ženami in vdovami izginulih. Po Savijini vrnitvi na Šrilanko sta sestrični spet skupaj in sta se prisiljeni soočiti z resnicami, ki med njima sprožijo konflikt v zvezi z razumevanjem preteklosti in njiju samih. Ko se zgodba razpleta proti neizogibnemu koncu, udari cunami in vse odnese v prihodnost, ki se zdi še bolj vznemirljiva kakor preteklost.

Avtorica je za romaneskni prvenec prejela nagrado SI Leeds Literary Prize.